

(Đề gồm 01 trang)

Phần I. (7 điểm) Dưới đây là một phần lời "dụ" của vua Quang Trung trước quân lính mới kén ở Nghệ An (trích tác phẩm *Hoàng Lê Nhất Thống Chí* của Ngô gia Văn Phú):

[...] Trong khoảng vũ trụ, đất nào sao ấy, đều đã phân biệt rõ ràng, phương Nam, phương Bắc chia nhau mà cai trị. Người phương Bắc không phải nơi giống nước ta, bưng dạ ắt khác. Từ đời nhà Hán đến nay, chúng đã mấy phen cướp bóc nước ta, giết hại nhân dân, vợ vét của cải, người mình không thể chịu nổi, ai cũng muốn đuổi chúng đi. Đời Hán có Trưng Nữ Vương, đời Tống có Đinh Tiên Hoàng, Lê Đại Hành, đời Nguyễn có Trần Hưng Đạo, đời Minh có Lê Thái Tổ, các ngài không nỡ ngồi nhìn chúng làm điều tàn bạo, nên đã thuận lòng người, dấy nghĩa quân, đều chỉ đánh một trận là thắng, và đuổi được chúng về phương Bắc. Ở các thời ấy, Bắc, Nam riêng phận, bờ cõi lặng yên, các vua truyền ngôi lâu dài. [...]

Câu 1. Em hiểu "dụ" có nghĩa là gì? Lời dụ có tác động như thế nào đối với quân lính mới kén ở Nghệ An?

Câu 2. Biện pháp tu từ nào được sử dụng trong cách diễn đạt: "Từ đời nhà Hán đến nay, chúng đã mấy phen cướp bóc nước ta, giết hại nhân dân, vợ vét của cải, [...]"? Hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ đó là gì?

Câu 3. Viết đoạn văn khoảng 12 câu theo phép lập luận tổng - phân - hợp cảm nhận trí tuệ sáng suốt, nhạy bén của vua Quang Trung qua đoạn trích hồi mười bốn của tác phẩm *Hoàng Lê nhất thống chí*. Trong đoạn văn có sử dụng câu ghép và câu cảm thán (gạch chân và chú thích rõ)

Câu 4. Ý nghĩa của lời dụ khiến em liên tưởng đến văn bản nào đã được học trong chương trình Ngữ văn THCS (ghi rõ tên tác giả).

Phần II. (3 điểm) Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện yêu cầu:

Chúng ta thường tự nhủ mình không hề phán xét mà chỉ quan sát người khác thôi. Nhưng đó chẳng khác nào một lời nói dối. Tập trung chú ý vào thất bại, sự hèn hạ của người khác đồng nghĩa với việc ta đang thổi phồng chúng lên quá mức, từ đó làm tổn thương họ.

Tất nhiên, điều ngược lại cũng có tác dụng tương tự. Nếu lựa chọn nhìn vào điểm tốt vốn dĩ luôn tồn tại trong người khác, chúng ta sẽ càng cố thêm điểm tốt cho họ, cho bản thân chúng ta cũng như cho cả cộng đồng; chúng ta sẽ giúp những điều tốt đẹp, dù nhỏ bé nhất, lan tỏa khắp nơi. Chúng ta luôn có quyền lựa chọn nhìn vào điểm tốt trong người. Đó là lối tư duy ta nên rèn luyện vì lợi ích của xã hội.

(Theo *Khi ta thay đổi, thế giới sẽ đổi thay* - Karen Casey, NXB Tổng hợp TP HCM)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn văn bản trên.

Câu 2. Theo tác giả, vì sao chúng ta nên nhìn vào điểm tốt của người khác?

Câu 3. Từ ý nghĩa của đoạn văn bản cùng với những hiểu biết trong thực tế đời sống, em hãy viết đoạn văn khoảng 2/3 trang giấy trình bày suy nghĩ về ý kiến: "Phương pháp dễ dàng nhất để thay đổi tư duy của chúng ta là nhờ đến lòng bao dung."